

**«Халықаралық бағдарламалар орталығы»
акционерлік қоғамы**

2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

ЖӘНЕ ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ЕСЕБІ

Алматы 2015

Мазмұны

-Тәуелсіз аудитордың есебі

- Жылдық қаржылық есептілікті дайындауға және бекітуге жауапкершілік туралы
басшылықтың растауы

- 2010 ж. 20.08. ҚР ҚМ № 422 бұйрығының нысаны бойынша 2014 ж. 31.12. аяқталған
жылға жылдық қаржылық есептілік:

Бухгалтерлік баланс

Пайдалар және шығындар туралы есеп

Тура әдіс бойынша ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп

-Жылдық қаржылық есептілікке ескертпе

**«International Audit» ЖШС
Тәуелсіз аудиторының
«Халықаралық бағдарламалар орталығы» акционерлік қоғамының
қаржылық есептілігі туралы есебі**

«Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ акционерлеріне

Қаржылық есептілік туралы есеп

«Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ (бұдан әрі - Қоғам) 2014 жылдың 31 желтоқсанындағы жай-күй бойынша балансты, пайдалар мен шығындар туралы есепті, өз капиталындағы өзгерістер туралы есепті, көрсетілген күні аяқталған жыл үшін ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы есепті, есеп саясатының елеулі аспектілері туралы ақпаратты және қаржылық есептілікке басқа да ескертулерді қамтитын қосымша берілген қаржылық есепке аудит жүргіздік.

Басшылықтың қаржылық есептілікке қатысты жауапкершілігі

Берілген қаржылық есептіліктің Халықаралық қаржылық есеп стандарттарына сәйкес дайындалуы мен нақты тапсырылуына, сондай-ақ айтарлықтай алаяқтық іс-әрекетінің немесе басшылықтың ойы бойынша қателіктердің салдарынан болатын елеулі бұрмалаушылықтарды қамтымайтын ішкі бақылау жүйесін ұстануға жауапкершілікті Қоғамның басшылығы көтереді.

Аудиторлардың жауапкершілігі

Біздің жауапкершілігіміз берілген қаржылық есептілікке жүргізген аудиттің негізінде пікір білдіруімізден көрінеді. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар бізді этикалық нормаларды ұстануға, сондай-ақ қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаушылықтардың жоқ екеніне сенімді ететіндей болып аудитті жоспарлауға және жүргізуге міндеттейді.

Аудитке қаржылық есептіліктегі сомалар және ақпаратты ашу бойынша аудиторлық дәлелдемелерді алуға бағытталған рәсімдер кіреді. Таңдалған рәсімдер біздің талқылауымыздың мәні болып табылады, ол қаржылық есептіліктегі алаяқтық іс-әрекет пен қателіктерден туындаған елеулі бұрмалаушылықтардың болу қаупін бағалауға негізделген. Мұндай бағалау кезінде аудитор мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдер жасау мақсатында қаржылық есептіліктің дайындалуымен және нақты тапсырылуымен байланысты болатын ішкі бағалау жүйесін қарастырады, бұл жерде оның мақсатына ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру жатпайды. Сонымен қатар аудитке қолданылатын есеп саясатының қолайлығын бағалау және басшылықпен жасалған есеп айырысу бағасының негізділігін бағалау, сондай-ақ қаржылық есептілік туралы жалпылама бағалау кіреді.

Біздің ойымызша, аудит барысында алынған аудиторлық дәлелдемелер қаржылық есептілік туралы пікір білдіруімізге жеткілікті және тиісті дәрежеде болып табылады.

Ой пікір

Біздің ойымызша, осы қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есеп стандарттарына сәйкес келеді және «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ 2014 жылдың 31 желтоқсанындағы қаржылық әл-ауқаты туралы, сонымен қатар, көрсетілген күні аяқталған жыл бойынша оның қаржылық қызметінің нәтижелері мен ақшалай қаражатының қозғалысы туралы шынайы мағлұмат береді.

«International Audit» ЖШС

Аудиторлық қызметпен айналысуға
берілген мемлекеттік лицензия № 0000073 2010.08.12

Тіркеу-қуәлігі №105542-1910-ТОО 2010.31.08. Алматы қ.
Әділет департаменті

Қазақстан Республикасы, Алматы қ., 050 023, «Қазақфильм»
шағын ауданы, 13-үй, 37-пәтер

8-777-020-15-10, 8-707-307-62-62

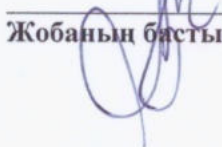
сайт: www.int-audit.kz, email: info@int-audit.kz

Бас директор Ахметкалиева Г.Б.

Аудитор Ахметкалиева Г.Б.

1.05.2010 б.с. Аудитордың біліктілік куәлігі № 0000020

13 ақпан 2015 ж.

Жобаның бастығы Ахметкалиева Г.Б.

**2014 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН КЕЗЕҢ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ
ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУГЕ ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ
БАСШЫЛЫҚТЫҢ МӘЛЕМДЕМЕСІ**

Тәуелсіз аудиторлар есебінде камтылған тәуелсіз аудиторлар міндеттерін сипаттаумен бірге қаралуы тиіс төменде берілген мәлімдеме «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ (бұдан әрі - Қоғам) басшылығы мен аудиторлардың қаржылық есептілікке қатысты жауапкершілігін шектеу мақсатында жасалды. Қоғам басшылығы Халықаралық Қаржылық есептілік стандарттары (ХҚЕС) талаптарына сәйкес барлық маңызды аспектілерде қаржылық жағдайды, қызмет нәтижелерін, осы датада ақша қаражатының қозғалысын шынайы көрсететін қаржылық есептілікті дайындауға жауап береді.

Қаржылық есептілікті дайындаған кезде басшылық:

- тиісті бухгалтерлік есеп принциптерін таңдауға және оларды дәйекті қолдануға;
- негізді бағалар мен есептер қолдануға;
- ХҚЕС талаптарын сақтауға және қаржылық есептілікке түсініктемелерде ХҚЕС-тен барлық елеулі ауытқуларды ашып көрсетуге;
- Қоғам көз жетерлік болашақта өз қызметін жалғастыра береді деген болжамды ескере отырып, мұндай болжам заңсыз болатын жағдайларды қоспағанда, қаржылық есептілікті дайындауға жауапкершілікте болады.

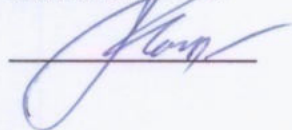
Басшылық сондай-ақ:

- Қоғамның барлық бөлімшелерінде ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және тиімді әрі сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз етуге;
- Кез келген сәтте жеткілікті дәрежедегі дәлдікпен Қоғамның қаржылық жағдайы туралы ақпарат дайындауға мүмкіндік беретін және ХҚЕС талаптарына қаржылық есептіліктің сәйкестігін қамтамасыз ететін бухгалтерлік жүйені қолдауға;
- Бухгалтерлік есепті ХҚЕС және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп заңнамасы мен стандарттарына сәйкес жүргізуге;
- Қоғам активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін өз құзіреті шегінде шара қабылдауға;
- Алаяқтық және өзге теріс пайдаланушылықты анықтауға жауапкершілікте болады.

Осы 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға қаржылық есептілікті **2015 жылғы 13 ақпанда** басшылық бекітті.

Президент

Нығыметов Г.С.

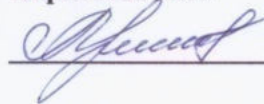
13 ақпан 2015 ж.

Астана қ., Қазақстан Республикасы

Бас бухгалтер

Каратаева А.К.

Нысан

Ұйымның атауы «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ
Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет
Ұйым қызметінің түрі «Болашақ» бағдарламасын іске асыру, үйлестіру және бақылауды жүзеге асыру
Ұйымдастыру-құқықтық нысаны Акционерлік қоғам
Есеп беру нысаны: шоғырландырылған/шоғырландырылмаған
(қажетті емесін сызып тастау)
Қызметкерлерінің орташа жылдық саны 140 адам
Кәсіпкерлік субъектісі орта
(шағын, орта, ірі)
Заңды мекенжайы (ұйымның) 010000, Астана қ., Орынбор көш. 18

Бухгалтерлік баланс
2014 жылғы «31 » желтоқсандағы жай-күй бойынша

мың теңге

Активтер	Жол коды	Есептік кезең соңында	Есептік кезең басында
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаттары мен олардың баламалары	10	1 403 057	1 332 726
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	11		
Туынды қаржылық құралдар	12		
Пайда мен шығын арқылы әділ құн бойынша есептелетін қаржылық активтер	13		
Өтегенге дейін ұсталатын қаржылық активтер	14		
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық активтер	15	668 000	240 000
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық қарыз	16	127 533	114 229
Ағымдағы кіріс салығы	17	17 909	31 153
Қорлар	18	2 514	6 051
Өзге қысқа мерзімді активтер	19	1 013 442	1 271 508
Барлық қысқамерзімді активтер (010 - 019 жолдар сомасы)	100	3 232 456	2 995 667
Сатуға арналған активтер (немесе шығатын топтар)	101		
II. Ұзақмерзімді активтер			
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	110		

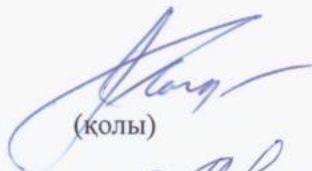

Туынды қаржылық құралдар	111		
Пайда мен шығын арқылы әділ баға бойынша есептелетін қаржылық активтер	112		
Өтегенге дейін ұсталатын қаржылық активтер	113		
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық активтер	114		
Ұзақ мерзімді сауда және өзге дебиторлық қарыз	115		
Үлескерлік қатысу әдісімен есептелетін инвестициялар	116		
Инвестициялық мүлік	117		
Негізгі қаражат	118	28 395	27 929
Биологиялық активтер	119		
Барлау және бағалау активтері	120		
Материалдық емес активтер	121	9 438	20 692
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	122	1 863	
Өзге ұзақ мерзімді активтер	123		
Барлық ұзақ мерзімді активтер (110 – 123 жолдардың сомасы)	200	39 697	48 621
Баланс (100-жол+101-жол+200 жол)		3 272 153	3 044 288
Міндеттемелер мен капитал	Жол коды	Есептік кезең соңында	Есептік кезең басында
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Займдар	210		
Туынды қаржылық құралдар	211		
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	212		
Қысқа мерзімді сауда және өзге кредиттік қарыз	213	37 615	44 197
Қысқа мерзімді резервтер (<i>Қызметкерлерге сыйақы бойынша қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері</i>)	214	15 789	15 745
Кіріс салығы бойынша ағымдағы салықтың міндеттемелері	215		
Қызметкерлерге сыйақылар	216	163	146
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер	217	1 272 315	906 719
Барлық қысқа мерзімді міндеттемелер (210 – 217 жолдар сомасы)	300	1 325 883	966 807
Сатуға арналған шығатын топ міндеттемелері	301		
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Займдар	310		
Туынды қаржылық құралдар	311		
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	312		
Ұзақ мерзімді сауда және өзге кредиторлық қарыз	313	1 423 777	1 590 174
Ұзақ мерзімді резервтер	314		
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	315		2 508
Өзге ұзақ мерзімді міндеттемелер	316		
Барлық ұзақ мерзімді міндеттемелер (310 – 316 жолдар сомасы)	400	1 423 777	1 592 682
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	120 000	120 000
Эмиссиялық кіріс	411		
Сатып алынған жеке үлескерлік құралдар	412		
Резервтер	413		
Бөлінбеген табыс (жабылмаған шығын)	414	402 493	364 799

Барлық бас ұйым меншік иелеріне жататын капитал (410 – 414 жолдар сомасы)	420	522 493	484 799
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421		
Барлық капитал (420 жол +/- 421 жол)	500	522 493	484 799
Баланс (300 жол+ 301 жол+ 400 жол+ 500 жол)		3 272 153	3 044 288

Басшы Ныгыметов Гани Сақтаганович
(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Бас бухгалтер Каратаева Алмагуль Қунилхаировна
(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Қазақстан
Республикасы
Қаржы
министрінің
2010 жылғы
20 тамыздағы
№422
бұйрығына
3-қосымша

Нысан

Ұйым атауы «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ

2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылға
Пайдалар мен шығындар туралы есеп

мың теңге

Көрсеткіштер атауы	Жол коды	Есептік кезең	Бұған дейінгі кезең
Ақшалай түсім	10	882 287	992 014
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	11	610 992	707 514
Жалпы пайда (010 жол – 011 жол)	12	271 295	284 501
Сатудан шығыстар	13	20 267	42 416
Әкімшілік шығыстар	14	246 625	220 069
Өзге шығыстар	15	15 584	15 157
Өзге табыстар	16	9 454	4 208
Барлық операциялық табыс (шығын) (+/- 012 – 016 жолдар)	20	(1 729)	11 066
Қаржыландыру бойынша кірістер	21	65 639	18 882
Қаржыландыру бойынша шығыстар	22		
Үлескерлік қатысу әдісі бойынша ескерілетін ассоциацияланған ұйымдар мен бірлескен қызмет табысындағы (шығынындағы) ұйым үлесі	23		
Өзге операциялық емес кірістер	24		
Өзге операциялық емес шығыстар	25		
Салық салынғанға дейінгі табыс (шығын) (+/- 020 – 025 жолдар)	100	63 911	29 948
Кіріс салығы бойынша шығыстар	101	18 718	14 952
Жалғасатын қызметтен салық салынғаннан кейінгі табыс (шығын) (100 жол – 101 жол)	200	45 193	14 996
Тоқтатылған қызметтен салық салынғаннан кейінгі табыс (шығын)	201		
Мыналарға жататын жылдық табыс (200 жол + 201 жол):	300	45 193	14 996
бас ұйым меншік иелері			
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі			
өзге жиынтық табыс, барлығы (410 – 420 жолдар сомасы):	400		
оның ішінде:			
Негізгі қаражатты қайта бағалау	410		

Сату үшін қолда бар қаржылық активтерді қайта бағалау	411		
Үлескерлік қатысу әдісі бойынша ескерілетін ассоцияланған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жинақтық табысындағы (шығынындағы) үлес	412		
Зейнетақылық міндеттемелер бойынша актуарлық табыстар (шығындар)	413		
Еншілес ұйымның кейінге қалдырылған салыққа кіріс салығының мөлшерлемесіндегі өзгеріс әсері	414		
Ақша ағымын хеджирлеу	415		
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша курстық айырмашылық	416		
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	417		
Өзге жиынтық табыстың өзге компоненттері	418		
Табыс (шығын) құрамында реклассификациялау кезіндегі түзету	419		
Өзге жиынтық табыстың компоненттерінің салықтық әсері	420		
Жалпы жиынтық табыс (300 жол + 400 жол)	500	45 193	14 996
Мыналарға жататын жалпы жиынтық табыс:			
бас ұйым меншік иелері			
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі			
Акцияға табыс:	600	0,377	0,125
оның ішінде:			
акцияға базалық табыс:			
жалғасатын қызметтен		0,377	0,125
тоқтатылған қызметтен			
Акцияға молайған табыс:			
жалғасатын қызметтен			
тоқтатылған қызметтен			

Басшы _____ Нығыметов Гани Сактаганович
(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Бас бухгалтер Каратаева Алмагуль Кунилхаировна
(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Нысан

Ұйым атауы «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ

2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылға
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс)

Көрсеткіштер атауы	Жол коды	мың теңге	
		Есептік кезең	Бұған дейінгі кезең
I. Операциялық қызметтен ақшалай қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011 – 016 жолдар сомасы)	10	18 803 431	16 435 516
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату	11	997 926	1 110 985
өзге ақшалай түсімдер	12		
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	13		161
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	14		
алынған сыйақылар	15	28 066	9 466
өзге түсімдер	16	18 017 438	15 314 904
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (021 – 027 жолдар сомасы)	20	18 918 962	16 746 192
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін жеткізушілерге төлемдер	21	714 177	370 345
тауарлар мен қызметтер жеткізушілеріне берілген аванстар	22	10 089 869	8 486 792
еңбек ақы бойынша төлемдер	23	441 877	404 164
сыйақылар төлеу	24		
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	25		
кіріс салығы және бюджетке өзге де төлемдер	26	92 420	97 262
өзге де төлемдер	27	7 580 619	7 387 630
3. Операциялық қызметтен ақшалай қаражаттың таза сомасы (010 жол – 020 жол)	30	124 469	(310 676)
II. Инвестициялық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041 – 051 жолдар сомасы)	40	28 980	7 980

оның ішінде:			
негізгі қаражатты іске асыру	41	3 539	6 621
материалдық емес активтерді іске асыру	42		
басқа ұзақ мерзімді активтерді іске асыру	43		
басқа ұйымның (еншілестен басқа) үлескерлік құралдарын және бірлескен кәсіпкерлікке қатысу үлесін іске асыру	44		
басқа ұйымдардың борышкерлік құралдарын іске асыру	45		
еншілес ұйымдарға бақылауды жоғалту кезіндегі өтеу	46		
өзге қаржылық активтерді іске асыру	47		
фьючерстік және форвардтық контракттар, опциондар мен своптар	48		
алынған дивидендтер	49		
алынған сыйақылар	50	25 440	1 358
өзге түсімдер	51		
2. Ақша қаражатының істен шығуы, барлығы (061 – 071 жолдар сомасы)	60	19 077	4 210
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сатып алу	61	17 890	3 923
материалдық емес активтерді сатып алу	62	1 187	289
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	63		
басқа ұйымдардың үлескерлік құралдарын (еншілестерден басқа) және бірлескен кәсіпкерлікке қатысу үлесін сатып алу	64		
басқа ұйымдардың борышкерлік құралдарын сатып алу	65		
еншілес ұйымдарды бақылауды сатып алу	66		
өзге қаржылық активтерді сатып алу	67		
займдар ұсыну	68		
фьючерстік және форвардтық контракттар, опциондар мен своптар	69		
ассоциацияланған және еншілес ұйымдарға инвестициялар	70		
өзге төлемдер	71		
3. Инвестициялық қызметтен ақша қаражатының таза сомасы (040 жол – 060 жол)	80	9 903	3 769
III. Қаржылық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091 – 094 жолдар сомасы)	90		
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржылық құралдардың эмиссиясы	91		
займдар алу	92		
сыйақылар алу	93		
өзге түсімдер	94		
2. Ақша қаражатының істен шығуы, барлығы (101 – 105 жолдар сомасы)	100	7 498	3 067
оның ішінде:			
займдарды өтеу	101		
сыйақы төлеу	102		
дивидендтер төлеу	103	7 498	
ұйым акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104		

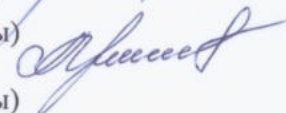

өзге істен шығулар	105		
3. Қаржылық қызметтен ақша қаражатының таза сомасы (090 жол – 100 жол)	110	(7 498)	(3 067)
4. Валюта ауыстыру курсының теңгеге ықпалы	120	(56 543)	(86 629)
5. Ақша қаражатының өсуі +/- азаюы (030 жол+/- 080 жол+/- 110 жол)	130	70 331	(396 603)
6. Есептік кезең басындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	140	1 332 726	1 729 329
7. Есептік кезең соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	150	1 403 057	1 332 726

Басшы _____ Нығыметов Гани Сактаганович
(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер Каратаева Алмагуль Қунилхаировна
(тегі, аты, әкесінің аты)

(ҚОЛЫ)
(ҚОЛЫ)

Ұйым атауы «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ

2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылға
 Капиталдағы өзгерістер туралы есеп

Компоненттер атауы	Жол коды	Бас ұйым капиталы				Резервтер	Бөлінбеген табыс	Бакыл амайтын меншік иелерінің үлесі	Барлық капитал	мың. теңге
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған жеке үлескерлік құралдар	Сатып алынған жеке үлескерлік құралдар					
Алдағы жылғы 1 қаңтарға сальдо	10	120 000				352 870		472 870		
Есептік саясаттағы өзгеріс	11									
Қайта есептелген сальдо (010 жол+/ 011 жол)	100	120 000				352 870		472 870		
Жалпы жиынтық табыс, барлығы (210 жол + 220 жол):	200					14 996		14 996		
Бір жылға табыс (шығын)	210					14 996		14 996		
Өзге жиынтық табыс, барлығы (221 – 229 жолдар сомасы):	220									
оның ішінде:										

314	Конвертацияланган құралдардың үлескерлік компоненті (салықтық әсерді алып тастағанда)								
315	Дивидендтер төлеу							(3 067)	(3 067)
316	Меншік иесінің пайдасына өзге бөлістер								
317	Меншік иелерімен өзге операциялар								
318	Бақылауды шығынға әкелмейтін еншілес ұйымдарда қатысу үлесіндегі өзгеріс								
400	Есептік жылдың 1 қаңтарына сальдо (100 жол + 200 жол+ 300 жол)				120 000			364 798	484 798
401	Есептік саясаттағы өзгеріс								
500	Қайта есептелген сальдо (400 жол+/- 401 жол)				120 000			364 798	484 798
600	Жалпы жиынтық табыс, барлығы (610 жол+ 620 жол):							45 193	45 193
610	Бір жылға табыс (шығын)							45 193	45 193
620	Өзге жиынтық табыс, барлығы (621 – 629 жолдар сомасы):								
	оның ішінде:								
621	Негізгі қаражатты қайта есептеуден өсім (салықтық әсерді алып тастағанда)								
622	Негізгі қаражатты қайта есептеуден амортизацияны аудару (салықтық әсерді алып тастағанда)								
623	Сату үшін қолда бар қаржылық активтерді қайта бағалау (салықтық әсерді алып тастағанда)								
624	Үлескерлік қатысу әдісі бойынша есептелетін ассоцияцияланған ұйымдар мен бірлескен қызметтердің өзге жиынтық табыстарындағы (шығындарындағы) үлес								
625	Зейнетақылық міндеттемелер бойынша актуарлық табыстар (шығындар)								
626	Еншілес компанияның кейінге қалдырылған салығына кіріс салығының мөлшерлемесіне өзгерістер әсері								
627	Ақша ағымын хеджирлеу (салықтық әсерді алып тастағанда)								
628	Шеңелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша курстық айырмашылық								

Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	629								
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710 – 718 жолдар сомасы)	700							(7 498)	(7 498)
оның ішінде:									
Қызметкерлерге акциямен сыйақы	710								
оның ішінде:									
Қызметкерлер қызметінің құны									
Қызметкерлерге акциямен сыйақы сызбасы бойынша акциялар шығару									
Қызметкерлерге акциямен сыйақы сызбасына қатысты салықтық пайда									
Меншік иесінің жарналары	711								
Жеке үлескерлік құралдар (акциялар) шығару	712								
Бизнесісті біріктіруге байланысты үлескерлік құралдар шығару	713								
Конвертацияланған құралдардың үлескерлік компоненті (салықтық әсерді алып тастағанда)	714								
Дивидендтер төлеу	715							(7 498)	(7 498)
Меншік иесінің пайдасына өзге бөлістер	716								
Меншік иелерімен өзге операциялар	717								
Бакылауды шығынға әкелмейтін еншілес ұйымдарда қатысу үлесіндегі өзгеріс	718								
Есептік жылдың 31 желтоқсанына сальдо (500 жол + 600 жол + 700 жол)	800	120 000						402 493	522 493

 (КОЛЫ)

 (КОЛЫ)

Басшы Нығметов Гани Сақтаганович

(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер Қаратаева Алмагуль Кунилхаировна

(тегі, аты, әкесінің аты)

Мөр орны

1. Жалпы ақпарат

«Халықаралық бағдарламалар орталығы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - Қоғам) Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті 2005 жылғы 14 сәуірдегі №123 бұйрығына сәйкес, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2005 жылғы 7 сәуірдегі № 3-01-4/810 хаты негізінде құрылған.

Қоғам акцияларының 100 % мемлекетке тиесілі акционерлік қоғам нысанында құрылған заңды тұлға болып табылады. Қоғам 2005 жылғы 18 сәуірде тіркелген, мемлекеттік тіркеу куәлігі Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Астана қ. Әділет департаментінде берілген, №18945-1901-АО, БИН 050440007456.

Қоғамның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Орынбор көшесі, 18.

Қоғамның Жалғыз акционері Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті болып табылады, мемлекеттік акция пакетін басқару және иелену құқығы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне тапсырылды.

Қоғам өз қызметін «Халықаралық бағдарламалар орталығы» акционерлік қоғамын құрудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005 жылғы 4 сәуірдегі № 301 Қаулысына сәйкес жүзеге асырады.

Жарғыға сәйкес Қоғам қызметінің негізгі түрлері мыналар:

- халықаралық бағдарламалар, оның ішінде ҚР Президентінің «Болашақ» халықаралық стипендиясы бойынша шетелде мамандарды даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру бойынша шаралар кешенін жүзеге асыру;
- меншікті және бірлескен білім беру бағдарламалары мен жобаларын әзірлеу, енгізу, қолдау және үйлестіру шараларын іске асыру;
- ғылыми және кәсіби тағылымдама мерзімін ұйымдастыру және әкімшілендіру;
- білім беру қызметін, оның ішінде тіл тестілеулерін, тілдік және пәндік дайындау курстарын ұйымдастыру және өткізуді іске асыру;
- халықаралық білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру үшін нормативтік құжаттама әзірлеуге қатысу;
- әртүрлі симпозиумдар, конференциялар, семинарлар, форумдар, көрмелер, конгресстер өткізу арқылы білім берудің дамуына көмектесу;
- білім және ғылым саласында ақпараттық, талдамалы және ғылыми-әдістемелік мәлімет шығару, оларды тарату;
- делдалдық, консалтингілік, ақпараттық, рекрутингілік және басқа да қызмет көрсету;
- заңнамада тыйым салынбаған өзге де іс-әрекеттер.

Қоғамның мынадай өкілдіктері мен филиалдары бар:

- Ұлыбритания, Лондондағы өкілдігі, мекенжайы: Ұлыбритания, Лондон, K suite №9 принс Консорт Хаус, 109-111 Фаррингдон Роуд, Лондон, EC1R 3BW. 09.02.2008ж. тіркелген, №FC028143;

- Мәскеу қ. өкілдігі, мекенжайы: Ресей Федерациясы, Мәскеу қ., РФ Сауда-өнеркәсіп палатасының рұқсат қағазы: №4785 25.05.2007ж. бастап 10.05.2010ж. дейін, №4785-10 25.05.2010ж. бастап 25.05.2013ж. дейін;
- Қытай Халық Республикасындағы өкілдігі. Тіркеу сертификаты №17163, 20.06.2006ж. Шанхай муниципалитет Мемлекеттік Өнеркәсіп және сауда басқармасымен берілген. Мекенжайы: Шанхай қ., Лоушангуан көшесі 85, «Ориент Интенационал Плаза» үйі, А-802. Тіркеу куәлігінің қолдану мерзімі 2011ж. 20 қарашадан мерзім шектеусіз ұзартылды;
- Америка Құрама Штаттарындағы өкілдік, мекенжайы: Колумбия округы, Вашингтон қ., 06.09.2007ж. тіркелген;
- Германия Федеративтік Республикасындағы өкілдік, мекенжайы: Франкфурт-на-Майне қ., Вильгельм Лейшнер көшесі, 41.

Қоғам 2005 жылдың 21 сәуірінен бастап салық төлеушісі ретінде тіркелген, СТН 620200253561, Қазақстан Республикасы салық төлеушісінің куәлігі 2005 жылдың 26 сәуірінен бастап Астана қ. Алматы ауданының Салық комитетімен берілген, серия 62 №0197154. Қоғам қосымша құн салығы (ҚҚС) төлеушісі ретінде 2005 жылғы 1 шілдеден бастап тіркелген, Сериясы 62001 №0028468 ҚҚС бойынша тіркеу есебіне қою туралы куәлігі 2012 жылдың 27 желтоқсанынан бастап Астана қ. Есіл ауданының Салық басқармасында берілген.

2014 және 2013 жылдардың 31 желтоқсанындағы жай-күй бойынша Қоғамда 137 және 140 адам қызмет етті.

2. Қоғам қызметін жүзеге асырудың экономикалық жағдайлары

Қазақстан Республикасының экономикасы жоғары инфляцияны қоса алғанда, дамушы нарыққа тән кейбір өзіндік ерекшеліктерді білдіреді. Қазақстан Республикасының салықтық, валюталық және кедендік заңнамасы айтарлықтай жиі болып тұратын түрлі түсіндірулер мен өзгерістерге ұшыраған. Қазақстан Республикасының одан әрі экономикалық даму жолдары көптеген жағдайларда үкімет экономикалық, қаржылық және ақшалай-кредиттік салаларда қолданатын шаралардың тиімділігіне байланысты.

2014 жылғы 11 ақпанда Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан Ұлттық банк ұлттық валютаның деволвациясын жүргізді. Қазақстан Ұлттық банкі теңгенің айырбастау курсы бұрынғы деңгейде (155,5 теңге/АҚШ доллары) ұстаудан бас тартуға, валюталық интервенция көлемін азайтуға және теңгенің айырбастау курсы қалыптастыру процесіне араласуды қысқартуға шешім шығарды. Айырбастау курсының жаңа деңгейі Ұлттық банктің хабарлауына сәйкес 1 АҚШ доллары 185 теңге шамасында болады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі валюталық операциялардың қолданыстағы режиміне қандай да бір шектеу қоюды көздемейді. Ұлттық банк 2014 жылғы 11 ақпаннан бастап валюта операциялары бойынша теңгеге шетелдік валютаны сату курсынан курстың ауытқуына шек қояды.

Экономикалық тұрлаусыздық жағдайы жақын болашақта сақталуы мүмкін. Қаржылық есептілік Қазақстандық бизнес ортасының Қоғамның операциялық және қаржылық ұстанымына ықпалы сияқты ғаламдық қаржылық және экономикалық дағдарыстың ықпалына басшылық бағасын көрсетеді. Болашақ бизнес орта басшылық бағасынан ерекшеленуі мүмкін.

Басшылық Қоғамның қаржылық нарықты жоюдың одан әрі төмендеуіне және валюталық және қор нарықтарындағы тұрақсыздықтарының өсуіне ықпалды нақты анықтай алмайды. Басшылық орын алған жағдайларда Қоғамның тұрақтылығын сақтау үшін барлық қажетті шаралар жасап жатырмыз деп пайымдайды.

3. Қаржылық есептілікті даярлау негізі

3.1. Бұл қаржылық есептілік тарихи құн бойынша бағалау принципіне сәйкес дайындалған.

Қаржылық есептілік мың теңгеде ұсынылған, ал барлық сомалар өзгеше көрсетілген жағдайларды қоспағанда, толық мәнге дөңгелетілген.

Сәйкестілік туралы мәлімдеу

Қоғамның қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалған.

3.2. Қайта қаралған ХҚЕС, жаңа ХҚЕС және Интерпретациялар:

Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары (IAS /IFRS)	Күшіне енген күні
Өзгеріс (IFRS) 1 «ХҚЕС-тің бірінші қолданылуы»	01 шілде 2011 ж.
ХҚЕС өзгеруі (IFRS) 7 «Қаржылық құралдар»	01 шілде 2011 ж.
ХҚЕС өзгеруі (IAS) 12 «Табысқа салық»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС өзгеруі (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну»	01 шілде 2012 ж.
ХҚЕС өзгеруі (IAS) 19 «Қызметкерлерге сыйақы»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС өзгеруі (IFRS) 1 «ХҚЕС бірінші қолданылуы» Мемлекеттік займдар.	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС (IFRS) 10 «Консолидирленген қаржылық есептілік»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС (IFRS) 11 «Бірлескен қызмет туралы келісім»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС (IFRS) 12 «Басқа компанияларда қатысу үлесі туралы ақпаратты ашу»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС (IFRS) 13 «Әділ құн бойынша өлшеу»	01 қаңтар 2013 ж.
ПКИ (IFRIC) 20 «Өндіру кезеңінде кен орнын ашық барлау барысында аршу жұмыстарына шығындар»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС түзетулер (IFRS) 1 «ХҚЕС бірінші қолдану»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС түзетулер (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС түзетулер (IAS) 16 «Негізгі қаражаттар»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС түзетулер (IAS) 32 «Қаржылық құралдар: ақпарат ұсыну»	01 қаңтар 2013 ж.
ХҚЕС түзетулер (IAS) 34 «Аралық қаржылық есептілік»	01 қаңтар 2013 ж.

ХҚЕС (IFRS) 13 «Әділ құнды бағалау»

ХҚЕС (IFRS) 13 бір стандартта ХҚЕС-ке сәйкес әділ құнды бағалауға қатысты барлық нұсқауларды біріктіреді. ХҚЕС (IFRS) 13 компаниялар әділ құнды пайдалануы тиіс болғанда өзгерістер енгізбейді, пайдалануы ХҚЕС құрамында басқа стандарттармен талап етілгенде немесе рұқсат етілгенде ХҚЕС-ке сәйкес әділ құн бағасына қатысты нұсқаларды ұсынады. ХҚЕС-ті қолдану (IFRS) 13 Қоғам анықтайтын әділ құн бағасына айтарлықтай ықпал етпейді.

ХҚЕС (IFRS) 13 ХҚЕС (IFRS) 7 «Қаржылық құралдар: ақпаратты ашу» қоса алғанда, ХҚЕС құрамында басқа стандарттарда бар ақпаратты ашуға қатысты қолданыстағы талаптарды ауыстыратын әділ құн туралы белгілі бір ақпаратты ашуға қатысты талаптарды да көздейді.

ХҚЕС-ке түзетулер (IAS) 19 «Қызметкерлерге сыйақы»

Түзету қызметкерлердің сыйақысының есебіне айтарлықтай өзгерістер енгізеді, атап айтқанда зейнеткерлік активтер мен міндеттемелерге өзгерістерді кейін мойындау мүмкіндігін жояды («дәліз әдісі»). Сонымен қатар, түзету қызметтің пайызы мен құны бойынша табыс немесе шығында, таза кірісте (шығыста) танылатын таза зейнеткерлік активтерге (міндеттемелерге) өзгертулерді шектейді. Түзету Қоғам қызметінің нәтижелеріне немесе қаржылық жағдайына ықпал етпеген.

ХҚЕС-ке түзету (IAS) 1 «Қаржылық есептілік ұсыну» – «Басқа жиынтық кірістер бабын ұсыну»

Түзету басқа жиынтық кіріс құрамында ұсынылатын баптар таптамасын өзгертеді. Пайда немесе шығыс құрамына қайта жетілдірілуі мүмкін баптар болашақта белгілі бір уақытта (мысалы, таза шығыстар немесе сату үшін қолда бар қаржылық активтер бойынша кірістер) еш уақытта қайта жетілдірілмейтін баптардан (мысалы, ғимаратты қайта бағалау) жеке ұсынылуы тиіс. Түзету Қоғамның қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне әсер етпеген.

ХҚЕС-ке түзету (IAS) 1 «Салыстырмалы ақпаратқа қатысты талаптарды түсіндіру»

Түзету қосымша салыстырмалы ақпаратты ерікті ашу мен қажетті салыстырмалы ақпарат минимумы арасындағы айырмашылықты түсіндіреді. Қоғам салыстырмалы ақпаратты ол бір салыстырмалы кезеңде деректердің минимумынан артық салыстырмалы ақпаратты өз еркімен ұсынғанда қаржылық есептілікке тиісті ескертулерді қосуы тиіс. Түзетуде қаржылық есептіліктің баптарын ретроспективтік қайта есептеу немесе қайта жетілдіру нәтижесінде ұсынылатын қаржылық жағдайлар туралы кіріспе есепке ескертулерде мұндай қосымша салыстырмалы ақпаратты ұсыну міндетті болып табылмайтындығы түсіндіріледі. Түзету ақпаратты ұсынуға ғана ықпалын тигізеді және қаржылық жағдайды немесе Қоғам қызметінің қаржылық нәтижелерін қозғамайды.

ХҚЕС-ке түзетулер (IFRS) 7 «Ақпаратты ашу – қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есептеу»

Осы түзетулерге сәйкес, компаниялар өзара есептеуді жүзеге асыруға құқықтар және сәйкес келетін келісімдер туралы ақпаратты ашуға міндетті (мысалы, қамтамасыз етуді ұсыну туралы келісім). Бұл жарияланымдар пайдаланушыларды компанияның қаржылық жағдайына өзара есептеу туралы келісімдердің ықпалын бағалау үшін пайдалы ақпаратпен қамтамасыз етеді. Ақпаратты ашуға қатысты жаңа талаптар ХҚЕС (IAS) 32 «Қаржылық құралдар: ақпарат ұсыну» сәйкес өзара есептелетін барлығына танымал қаржылық құралдарға қолданылады. Ақпаратты ашуға қатысты талаптар олар ХҚЕС (IAS) 32 сәйкес өзара есептеуге жату-жатпауына қарамастан заңды бекітілген өзара есептеу туралы келісімнің немесе балама келісімнің мәні болып табылатын танылған қаржылық құралдарға да қолданылады. Түзетулер Қоғамның қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне ықпал етпеген.

3.3. Айтарлықтай бухгалтерлік пайымдаулар мен бағалар

ХҚЕС-ке сәйкес қаржылық есептілікті даярлау басшылықтан есептік күнге активтер мен міндеттемелердің көрсетілетін сомасына және есептік кезең ішінде табыстар мен шығыстардың көрсетілетін сомасына ықпал ететін бағаларды жасауды талап етеді. Нақты нәтижелер берілген бағалардан ерекшеленуі мүмкін. Төменде болашақтағы жағдайларға, сондай-ақ келесі есептік кезең ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына айтарлықтай түзетулер енгізу қажеттілігі туындауының айтарлықтай тәуекелі бар есептік күнге бағалар түрлаусыздығының өзге көздеріне қатысты негізгі жорамалдар ұсынылған:

Негізгі қаражаттың құнсыздануы

Әрбір есептік күнге Қоғам ықтимал құнсыздық белгілерінің болу мәніне активтерді бағалайды. Егер мұндай себептер орын алса, немесе құнсыздану мәніне активтерді жыл сайын тестілеуді жүргізу қажет болса, Қоғам активтің өндірілген сомасына бағалау жүргізеді. Активтің өндірілген сомасы – бұл сату шығынын және оның пайдалану құнын шегергендегі ақшалай ағымды қалыптастыратын бөлімшенің немесе активтің әділ құнынан неғұрлым үлкен бөлік. Бұл ретте мұндай сома айтарлықтай деңгейде актив басқа активтер немесе активтер тобы қалыптастыратындардан тәуелсіз ақша қаражатының ағымын қалыптастыратын жағдайларды қоспағанда, жеке активтер үшін анықталады. Егер активтің баланстық құны оның өтелетін сомасынан артса, мұндай актив құнсыз деп танылып, оның құны өтелетін сомаға дейін шығынға жазылады. Пайдалану құнын бағалау кезінде есеп айырулық болашақ ақша ағымы осы активтерге қатысты уақытша құн мен тәуекелдердің ағымдағы нарықтық құнын көрсететін салық салуға дейінгі дисконт мөлшерлемесін пайдаланумен олардың ағымдағы құнына келтіріледі.

Негізгі қаражаттардың объектілері пайдалы қызметінің мерзімдері

Қоғам әрбір есептік жыл соңына негізгі қаражаттар объектілерінің пайдалы қызметінің қалған мерзімін бағалайды. Егер болжамдар бұған дейінгі бағадан ерекшеленсе, өзгерістер «Есеп саясаты, есептеу бухгалтерлік бағалары мен қателерге өзгерістерге» сәйкес есеп бағаларына өзгерістер ретінде есептеледі.

Резервтер

Резервтер, егер Қоғамның өткенде белгілі бір жағдайлар салдарынан өзіне реттелуі болашақ экономикалық табыстарды білдіретін ресурстар ағымын талап ететін және сенімділіктің жеткілікті дәрежесімен ақшалай бағалауға болатын міндеттемелерді заңды немесе ерікті қабылдауы болса қабылданады.

Қоғам резервті орташа еңбек ақы және демалыс күнінің есептеу саны негізінде есептелетін демалыстар бойынша таниды. Демалыстар бойынша резерв сомасына сонымен қатар өзге кепілдендірілген төлемдер көлемі мен 11% көлеміндегі әлеуметтік салық сомасы қосылады.

Салық салу

Салық тәуекелдерін бағалау кезінде басшылық ықтимал міндеттемелер ретінде Қоғам қарсы бола алмайтын немесе қосымша салық салық органдарымен аударылса ол табысты қарсы келе алмайды деп есептемесе, салық заңнамасын сақтамаудың танымал салаларын қарастырады. Мұндай анықтама маңызды талқылауларды шығаруды талап етеді және салық заңнамасындағы және нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер, салықтық даулар бойынша күтілетін нәтижелерді және салық органдары жүзеге асыратын тексерудің ағымдағы нәтижесін анықтау нәтижесінде өзгеруі мүмкін.

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер

Мерзімі ұзартылған салықтар бойынша активтер салық салынатын уақыт ерекшелігі мен осындай шығыстардың коммерциялық сипаты, сондай-ақ салықтық жоспарлау стратегиясын табысты қолдану негізделетін ықтималдығы бар дәрежедегі барлық резервтер мен есептеулер бойынша танылады.

Қызметтің үздіксіздік принципі

Басшылық Қоғам жақын болашақта өз қызметін қызметтің үздіксіздік принципіне сәйкес жалғастыра алады деп есептейді. Сондықтан қаржылық есептілік Қоғам көз жетімді болашақта өз қызметін жалғастырады деген ой негізінде ұсынылған.

Бұл қаржылық есептілік активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын, кірістер мен шығыстардың есептік сомаларын және кәсіпорындарға қызметінің үздіксіздік принципінің тиімсіздігі кезінде қажет болатын бухгалтерлік баланстың пайдаланылатын жіктемелерін түзетулерді көрсетпейді.

4. Есептеу саясатының маңызды аспектілерінің шолуы

Есептік саясаттағы өзгерістер мен оны ашу

Осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде Қоғам 2013 жылға қаржылық есептілікті жасау кезінде қолданылған есептеу саясатына сәйкес саясатты қолданған.

Шетел валютасын қайта есептеу

Қаржылық есеп теңгеде дайындалған. Теңге функционалды валюта және Қоғамның қаржылық есептілігін ұсыну валютасы болып табылады.

Шетелдік валютадағы операциялар алғашында операция күніне ҚР ҰБ қолданыстағы есептеу курсы бойынша есептеледі. Шетелдік валютада көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есептік күні қолданыстағы валюталық курс бойынша қайта есептеледі. Барлық курстық ерекшеліктер табыстар мен шығындар туралы есепке қосылады.

Шетелдік валютада әділ құн бойынша бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнды анықтау күнінде қолданыстағы курстар бойынша қайта есептеледі.

Келесі кестеде теңгеге қатысты шетелдік валюталардың курстары ұсынылған:

	<i>2014 ж. 31 желтоқсан</i>	<i>2013 ж. 31 желтоқсан</i>
АҚШ доллары	182,35	153,61
Еуро	221,97	211,17
Ресей рублі	3,17	4,69
Австралия доллары	148,76	135,94
Канада доллары	156,87	143,41
Швейцария франкі	184,64	173,02
Қытай юаньі	29,40	25,34
Чех кронасы	8,02	7,70

Ағылшын фунт стерлингi	283,34	253,29
Жапон йенасы	1,53	1,46
Швед кронасы	23,33	23,66

Тауарлы-материалдық қорлар

Тауарлы-материалдық қорлар өзіндік құн және сатудан таза құн екі көлемнің кішісі бойынша есепке алынады. Сатудан таза құн - бұл өндірісті аяқтауға болжанатын шығыстарды және сатудан ықтимал шығындарды есептеп шығарғандағы қарапайым қызмет барысындағы сатуы болжанатын баға.

Қорлардың нақты өзіндік құны сатып алу құнын, енгізуге бажды және басқа да салықтарды (ҚҚС қоспағанда) қамтитын сатып алуларға шығындарды, қайта өңдеу, сондай-ақ сауда жеңілдіктері мен артық төлемдерді қайтарумен сатып алуға, жеткізуге және қорларды тиісті жағдайға келтірумен тікелей байланысты өзге де шығыстарды білдіреді.

Негізгі қаражаттар

Негізгі қаражаттар жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды есептеп шығарғандағы нақты құн бойынша есепке алынады..

Амортизация келесі үлгіде активті пайдалы пайдалану мерзімі ішінде желілік әдіспен есептеледі:

Негізгі қаражаттар тобы	Пайдалы қызмет мерзімі, жыл
Машиналар мен жабдықтар	5 жыл
Көлік	7 жыл
Компьютерлер	3 жыл
Өзге	5-10 жыл
Шаруашылық заттары	5 жыл

Негізгі қаражатты баланстан шығару олар шығарылған кезде немесе болашақта осы активті пайдаланудан немесе шығарудан экономикалық пайда алу күтілмеген жағдайда жүргізіледі. Активті есептен шығару нәтижесінде туындаған кіріс немесе шығыс (активтің шығуынан таза түсім мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) актив есептен шығарылған есептік жылғы табыстар мен шығындар туралы есепке қосылады.

Жою құны, пайдалы пайдалану мерзімі мен амортизация әдістері қайта қаралады және қажетті жағдайда әрбір есептік жыл соңында түзетіледі.

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер кез келген жинақталған амортизацияны және құнсызданудан кез келген шығындарды шегергендегі өзіндік құн бойынша есептеледі. Сатып алу сәтінде материалдық емес активтер сатып алу құны бойынша бағаланады. Сатып алу құны активтерді сатып алуға байланысты жұмсалған барлық шығыстарды қамтиды.

Материалдық емес активтер пайдалы қызмет мерзімі ішінде амортизацияланады және материалдық емес активтер құнсызданады деген көрсеткіш болғанда құнсыздану мәніне бағаланады.

Қызметінің шектеулі мерзімі бар материалдық емес активтерге пайдалану мерзімі шектеуге сәйкес белгіленеді.

Мерзімі нақтылығының жеткілікті дәрежесімен белгілене алмайтын материалдық емес активтер ХҚЕС 36 «Активтердің құнсыздануына» сәйкес қаржылық есептілік күніне құнсызданады.

Капитал

Акционерлік капитал

Қарапайым акциялар капитал ретінде жіктеледі. Ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа, жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты сыртқы шығындар капитал түсімі сомасынан шегеру ретінде көрсетілген. Шығарылған акциялардың номиналдық құнынан алынған қаражаттардың әділ құнының кез келген артуы қосымша төленген капитал ретінде танылады.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттеме ретінде танылып, егер олар есептік күнді қоса алғандағы күнге дейін жарияланған жағдайда ғана есептік күнге капитал сомасынан есептеліп шығарылады. Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есептік күнге дейін ұсынылған, сондай-ақ есептік күннен кейін, бірақ қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін ұсынылған немесе жарияланған болса, есептілікте ашып көрсетіледі.

Қызметкерлерге сыйақы

Қоғам Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жеке тұлғаларға кіріс салығын төлейді. Кіріс салығының мөлшерлемесі қызметкердің еңбек ақысының 10%-ын құрайды. Персоналдың кіріс салығы мен еңбек ақысы есептелуіне қарай шығыстарға жатады.

Ақша қаражаты және олардың баламалары

Ақша қаражаты және олардың баламалары банктердегі ақша қаражатын және қолма-қол ақша қаражатын, сондай-ақ үш айдан аспайтын алғашқы өтем мерзімімен қысқа мерзімді депозиттерді қамтиды.

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп

Қосымша берілген ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп тікелей әдіс бойынша дайындалған.

Түсімді тану

Түсім, егер Қоғам алған экономикалық табыс ықтимал ретінде бағаланса, және егер түсім сенімді бағаланған болса танылады. Түсім сатудан жеңілдіктерді және өзге де салықтарды немесе баждарды шегергенде, алынған сыйақының әділ құны бойынша бағаланады.

Зейнетақылық міндеттемелер

Қазақстан Республикасы заңнамаларының талаптарына сәйкес, Қоғам зейнетақы жарналарын қызметкерлерінің жалақысынан ұстайды және оларды мемлекеттік зейнетақы қорына аударады. Жұмыс беруші аударған ағымдағы жарналар қызметкерлерге ағымдағы жалпы төлемдерден пайыз ретінде есептеледі. Мұндай шығыстар қызметкерлерге тиісті төлемдер жататын кезеңде танылады. Зейнеткерлікке шыққан кезде барлық зейнетақы төлемдері жоғарыда аталған зейнетақы қорларымен төленеді.

Шартты активтер мен міндеттемелер

Шартты міндеттемелер қаржылық есептілікте, егер осындай міндеттемелер өтелуіне байланысты көлемі нақтылықтың жеткілікті дәрежесімен анықталатын ресурстардың істен шығуы талап етілетін болса ғана көрсетіледі. Шартты активтер қаржылық есептілікте көрсетілмейді, бірақ экономикалық табыстың ықтимал ағымы болған жағдайда ашып көрсетуге жатады.

Салықтар

Қосымша құн салығы

Сатуға байланысты қосымша құн салығы («ҚҚС») алдындағы екі күн: ұсынылған тауарлар немесе қызметтер үшін ақы алу күні, немесе жеткізу сәтіне салықтық шот-фактура қою күні бойынша салық органдарына төленеді. ҚҚС сатып алулар бойынша өтеу жеткізушіден салықтық шот-фактура алу күніне жүргізіледі. Салық органдары ҚҚС-ні нетто-негізде төлеуге рұқсат береді. Бухгалтерлік баланс күніне есеп жүргізілмеген сатып алулар бойынша ҚҚС бухгалтерлік баланста нетто-негізде көрсетіледі. Өтелмейтін ҚҚС туындаған кезде шығындарға жазылады..

Табыс салығы

Табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салық сомасын білдіреді.

Табысқа ағымдағы салық

Ағымдағы және өткен кезеңдерге ағымдағы салық бойынша салықтық активтер мен міндеттемелер салық органдарынан өндіру болжанған немесе салық органдарына төленетін сома бойынша бағаланады.

Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салықтық мөлшерлемелер мен салықтық заңнамалар – бұл есептік күнге қабылданған немесе нақты қабылданған мөлшерлемелер мен заңдар.

Тікелей капиталда танылған баптарға жататын табысқа ағымдағы салық табыстар мен шығыстар туралы есепте емес, капитал құрамында танылады.

Табысқа кейінге қалдырылған салық

Табысқа кейінге қалдырылған салық активтер мен міндеттемелердің салықтық базасы мен қаржылық есептілік мақсаттары үшін олардың баланстық құны арасындағы есептік күнге уақыт айырмашылығын анықтау арқылы міндеттеме әдісі бойынша анықталады.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері төмендегі жағдайларды қоспағанда, барлық салық салынатын уақыт айырмашылықтары бойынша танылады:

- кейінге қалдырылған салық міндеттемелері бизнесті біріктіру салдарынан туындамаған, және операция жасау сәтінде бухгалтерлік табысқа да, салық салынатын табысқа немесе шығындарға да ықпалын тигізбейтін гудвилді немесе активті немесе міндеттемені алғаш тану нәтижесінде туындайды;
- еншілес компанияларға, қауымдастырылған компанияларға инвестициялармен, сондай-ақ егер бас компания уақыт айырмашылығының азаюын уақытқа бөлуді бақылай алса, бірлескен қызметке қатысу үлестерімен байланысты салық салынатын уақыт айырмашылығына қатысты, және уақыт айырмашылығы көз жетерлік болашақта азаймайды деген айтарлықтай мүмкіндік бар.

Табысқа салық бойынша кейінге қалдырылған активтер барлық есептелетін уақыт айырмашылығы, оған қарсы шегерілетін уақыт айырмашылығы есепке алынатын салық салынатын табыс болатын айтарлықтай ықтималдық бар деңгейде пайдаланылмаған салықтық жеңілдіктер, пайдаланылмаған салық жеңілдігі және мына жағдайлардан басқа пайдаланылмаған салықтық шығындар бойынша танылады:

- шегерілетін уақыт айырмашылығына жататын пайда салығы бойынша кейінге қалдырылған актив бизнесті біріктіру салдарынан туындамаған бухгалтерлік табысқа да, салық салынатын табысқа немесе шығындарға да ықпалын тигізбейтін гудвилді немесе активті немесе міндеттемені алғаш тану нәтижесінде туындайды;
- еншілес компанияларға, қауымдастырылған компанияларға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысу, және операция жасау сәтінде үлестерімен байланысты шегерілетін уақыт айырмашылығына қатысты кейінге қалдырылған салық активтері уақыт айырмашылығы көз жетерлік болашақта пайдаланылады, және оған қарсы пайдаланылатын салық салынатын пайда орын алады деген айтарлықтай ықтимал бар деңгейде ғана танылады.

Кейінге қалдырылған салықтық активтердің баланстық құны әрбір есептік күнге қайта қаралады және кейінге қалдырылған активтердің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын пайда жетістігі күмәнді ретінде бағаланатын деңгейде азаяды.

Танылмаған кейінге қалдырылған салықтық активтер әрбір есептік күнге қайта қаралады және болашақ салық салынатын пайда кейінге қалдырылған активтерді пайдалануға мүмкіндік берудің айтарлықтай ықтималдығы туындайтын деңгейде танылады.

Кейінге қалдырылған активтер мен міндеттемелер актив сатылатын, ал міндеттеме өтелетін есептік жылда, есептік күнгі жай-күй бойынша қолданысқа енгізілген немесе қолданысқа нақты енгізілген салықтық мөлшерлеме (және салықтық заңнама) негізінде қолданылады деп болжанған салықтық мөлшерлемелер бойынша бағаланады.

Капиталда тікелей танылған баптарға жататын табысқа кейінге қалдырылған салық пайдалар мен шығыстар есебінде емес, капиталдың құрамында танылады.

Кейінге қалдырылған активтер мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер, егер ағымдағы салықтық активтер мен міндеттемелерді есептеудің заңды бекітілген құқығы болса, және кейінге қалдырылған салықтар бір салық салынатын компанияға және салық органына жататын болса, бір біріне қарсы есептеледі.

Қоршаған ортаға шығынды өтеу бойынша міндеттемелер

Қоғам қоршаған ортаға эмиссия бойынша есептер негізінде тоқсан сайын ақша бөледі.

5. Өзара есепке алу

«Халықаралық бағдарламалар орталығы» акционерлік қоғамын құрудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005 жылғы 4 сәуірдегі № 301 Қаулысына сәйкес, Қоғам қызметінің негізгі мәні шетелде кадрлар даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру халықаралық бағдарламалары, оның ішінде Қазақстан Республикасы Президентінің «Болашақ» халықаралық стипендиясы бойынша іс-шаралар кешенін жүзеге асыру болып табылады. Стипендиаттарды шетелде оқытуға байланысты шығыстарды қаржыландыру республикалық бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінен алынған ақша қаражатын Қоғам стипендия төлеуге, сондай-ақ шетелдік білім беру ұйымдарына оқу үшін ақы төлеуге жібереді.

ХҚЕС 1 «Қаржылық есептілікті ұсынуға» сәйкес Қоғам өзара есепке алуды жүргізеді және қаржылық жағдай мен ақша қаражатының қозғалысы туралы есептерде мына баптардың ашық ұсынымын көрсетеді:

Қаржылық жағдай туралы есеп баптары	31 желтоқсан 2014ж.	31 желтоқсан 2013ж.
Ұзақ мерзімді дебиторлық қарыз (студенттер)	109 686 490	95 307 710
Ұзақ мерзімді дебиторлық қарыз (бюджетке стипендиядан айырылған адамдар)	4 173 220	3 464 992
Өзге ұзақ мерзімді дебиторлық қарыз (студенттер)	897 126	897 126
Оның ішінде «Валют Тразит банка» АҚ қарызы	800 000	800 000
ЭйСйЭс және ДаймондТур авиакомпаниялары	97 126	97 126
<i>БАРЛЫҒЫ</i>	<i>114 756 836</i>	<i>99 669 827</i>
Ұзақ мерзімді кредиторлық қарыз (бюджет алдындағы)	116 180 613	102 164 565
<i>БАРЛЫҒЫ</i>	<i>116 180 613</i>	<i>101 260 001</i>
НӘТИЖЕ (балансқа)	1 423 777	1 590 174

Қоғам ұсыныс қаржылық есептілікті пайдаланушылардың жасалған операцияларды, сондай-ақ басқа да туындаған жағдайлар мен оқиғаларды түсіну қабілеттерін төмендетпейді деп есептейді.

Қабылданған шешімдерге сәйкес, Қоғам есептік кезең алдындағы кезеңге ақпаратты салыстыру мақсатында 2013 жылы шығарылған қаржылық есеп баптарының стипендиаттың шетелдегі оқуына байланысты ұзақ мерзімді кредиторлық және дебиторлық қарыздары бөліміне реклассификациялау жүргізді.

6. Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері

	31 желтоқсан 2014ж.	31 желтоқсан 2013ж.
Кассадағы ақша қаражаты	0	431
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаты, теңге	1 395 496	1 331 529
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаты, АҚШ	6 704	
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаты, қыт/ юаны	835	183
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаты, рубль	22	73
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаты, еуро		2
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаты, швейц/		508
	1 403 057	1 332 726

Ерекшеліктер бөліміндегі ақша қаражатының қалдығы:

	31 желтоқсан 2014ж.	31 желтоқсан 2013ж.
164 «Стипендиаттардың шетелдегі оқуына ақы төлеу»	1 269 444	904 564
159 «Өзге қызметтер мен жұмыстарға ақы»	133 613	428 162
	1 403 057	1 332 726

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп ақша қаражатындағы өзгерістер туралы ақпаратты білдіреді.

7. Өзге қысқа мерзімді қаржылық активтер

Өзге қысқа мерзімді қаржылық активтер құрамында Қоғам депозиттері көрсетілген:

Банк	Шарт	Аяқталу мерзімі	Жылд ық сыйақ ы мөлше рі	31.12.2014 ж. депозит сомасы	31.12.2013 ж. депозит сомасы
«Казкоммерцбанк » АҚ	№1599 06.06.2014 ж.	База бойынша 360 күн	7,75%	150 000	
	1287 19.04.2013 ж.	және 30 күн	4,5%		80 000

«АТФ Банк» АҚ	Z-29/2014 02.06.2014 ж.	365 күн	6,9%	68 000	
«АТФ Банк» АҚ	Z-61/2013 10.04.2013 ж.	11.04.2014ж	6%		80 000
«Цесна Банк» АҚ	№120/1230 95-14 02.06.2014 ж.	12 ай	7,7%	150 000	
«Евразийский банк» АҚ	№025/14/0 5/2 11.06.2014 ж.	11.06.2015ж	8%	150 000	
«Банк Центр Кредит» АҚ	№ 343 02.06.2014 ж.	02.06.2015ж	8%	150 000	
«Қазақстан Халық банкі» АҚ	№S/000002 601/13 03.05.2013 ж.	05.05.2014ж	3,36%		80 000
				668 000	240 000

8. Қысқа мерзімді сауда және өзге дебиторлық қарыз

	<i>31 желтоқсан 2014ж.</i>	<i>31 желтоқсан 2013ж.</i>
Тапсырыс берушінің қысқа мерзімді дебиторлық қарызы	722	
Қызметкерлердің қысқа мерзімді дебиторлық қарызы	1 153	2 018
Алуға қысқа мерзімді сыйақылар	7 385	5 097
Өзге қысқа мерзімді дебиторлық қарыз	118 274	107 114
	127 534	114 229

«Өзге қысқа мерзімді дебиторлық қарыз» ірі контрагенттерді ашып көрсету:

	<i>31 желтоқсан 2014ж.</i>	<i>31 желтоқсан 2013ж.</i>
«Казкоммерцбанк» АҚ	5 658	2 146
АТФ банк АҚ		2 951
Ашимов Данияр Есимғалиұлы	1 717	2 077
Батыршаева Замзатхан		4 547
Жумажанов Елжан Жаныбекович	5 966	6 076
Колдабеков Ерлан Аскарович		2 417
Нургалиев Рахат Ағыбаевич		1 691
Дошанов Кайрат Аскарович	5 903	
Өзге	99 030	85 209
	118 274	107 114

9. Қорлар

	Қосалқы бөлшектер	ЖЖМ	Толымдаушы	Өзге	Барлығы
31.12.2012 жылға	452	87	974	5 115	6 628
Сатып алынды	978	1 375	2 899	20 656	25 908
Жұмсалды	589	1 406	2 291	22 199	26 485
31.12.2013 жылға	841	56	1 582	3 572	6 051
Сатып алынды	635	2 450	2 204	5 303	10 592
Жұмсалды	973	2 181	3 196	7 779	14 129
31.12.2014 жылға	503	325	590	1 096	2 514

10. Өзге қысқа мерзімді активтер

	<i>31 желтоқсан 2014ж.</i>	<i>31 желтоқсан 2013ж.</i>
Қосымша құн салығы	246 786	337 805
Өзге салықтар	33 267	14 369
Қысқа мерзімді аванстар 154 ерекш. берілген	727 181	914 320
Қысқа мерзімді аванстар Әкімшілендіруге берілген	58	508
Болашақ кезеңдердің қысқа мерзімді шығыстары	6 150	4 479
Зейнетақы аударымдары бойынша міндеттемелер		27
	1 013 442	1 271 508

11. Негізгі қаражаттар

Көрсеткіштер	Машиналар мен жабдықтар	Көлік құралдары	Компьютерлер	Өзге	Шару ашыл ық зат	Барлығы
Алғашқы күн 01.01.2013ж.	31 920	13 244	15 878	16 413	20	77 475
Сатып алынды			2 604	1 537		4 141
Істен шыққаны	(3771)		(1 555)	(2 408)		(7 734)
Алғашқы күн 31.12.2013ж.	28 149	13 244	16 927	15 542	20	73 882
Есептелген тозу 01.01.2013ж.	19 136	5 597	5 011	9 478		39 222
Бір жылға есептелген тозу	4 825	1 893	5 464	2 280	5	14 465
Істен шыққан	5 326			(2 413)	(-3)	(7 734)
Есептелген тозу 31.12.2013ж.	18 635	7 490	10 475	9 345	8	45 953
Банктік күн 31.12.2013ж.	9 514	5 754	6 452	6 197	12	27 929
Алғашқы күн 01.01.2014ж.	28 149	13 244	16 927	15 542	20	73 882
Сатып алынды	5 194	6 210	699	876	209	13 188
Істен шыққан	(1 616)	(3 428)	(149)	(1 957)		(7 150)
Құны 31.12.2014ж.	31 727	10 919	17 477	19 568	229	79 920
Есептелген тозу 01.01.2014ж.	18 635	7 490	10 475	9 345	8	45 953
Бір жылға есептелген тозу	4 882	4 394	4 961	2 032	25	13 492
Істен шыққан	(799)	(7 910)	(149)	(1 865)		(7 921)
Есептелген тозу 31.12.2014ж.	22 718	3 974	15 287	9 512	33	51 524
Баланстық күн 31.12.2013ж.	9 514	5 754	6 452	6 197	12	27 929
Баланстық күн 31.12.2014ж.	9 009	6 945	2 190	10 056	196	28 395

12. Материалдық емес активтер

Көрсеткіштер	Лицензиялар	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Өзге	Барлығы
Алғашқы күн 01.01.2013ж.	161	43 741		43 902
Сатып алынды		2 700		2 700
Істен шығарылды		(164)		(164)
Алғашқы күн 31.12.2013ж.	161	46 277		46 438
Есептелген тозу 01.01.2013ж.	24	10 985		11 009
Бір жылға есептелген тозу	54	14 846		14 900
		(164)		(164)
Есептелген тозу 31.12.2013ж.	78	25 667		25 745
Баланстық күн 31.12.2013ж.	83	20 609		20 692
Алғашқы күн 01.01.2014ж.	161	46 277		46 438
Сатып алынды	685	140	250	1 075
Істен шығарылды		(6 495)		(6 495)
Алғашқы күн 31.12.2014ж.	846	39 922	250	41 018
Есептелген тозу 01.01.2014ж.	78	25 667		25 745
Бір жылға есептелген тозу	225	12 041	63	12 329
Істен шығарылды		6 495		6 495
Есептелген тозу 31.12.2014ж.	303	31 214	63	31 580
Баланстық күн 31.12.2013ж.	83	20 609		20 692
Баланстық күн 31.12.2014ж.	543	8 708	187	9 438

13. Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер ХҚЕС бойынша қаржылық есептілік мақсатында көрсетілген активтердің баланстық құны мен міндеттемелері, және салықтық мақсаттарда танылған олардың сомалары арасындағы уақыт айырмашылығының әсерін көрсетеді. Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер 20%-да қолданыстағы салықтық мөлшерлемені пайдалану арқылы міндеттемелер әдісі бойынша барлық уақыт айырмашылығы бойынша есептеледі.

2014 жылғы 31 желтоқсанға уақыт айырмашылығы 9 314 мың теңгені құрады. Уақыт айырмашылығынан салықтық әсер кейінге қалдырылған салықтық талаптар - 20% мөлшерлемесі бойынша 1 863 мың теңге көлемінде есептелген.

Кіріске кейінге қалдырылған салық

31 желтоқсанға Кіріске кейінге қалдырылған салық мына баптарға жатады:

Активтер мен Міндеттемелер		
	<i>2014ж.</i>	<i>2013ж.</i>
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер		
Негізгі қаражаттар, МЕА	1 122	5 657
Кейінге қалдырылған салықтық активтер		
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	(2 985)	(2 949)
Аудитке резерв		(200)
	(1 863)	2 508

Кейінге қалдырылған кіріс салығы бойынша активтер мен міндеттемелер өзара есептеледі, себебі ағымдағы салықтық активтер мен міндеттемелерді өзара есептеу нормативтік актілерде рұқсат етілген, және кейінге қалдырылған кіріс салығы бір және сол салық органына жатады.

Қоғам кейінге қалдырылған салықтық активтің баланстық құны болашақ кезеңдерде экономикалық табыс түрінде өтелетіндігіне сенімді. Осыған байланысты, ХҚЕС 12-ге сәйкес Қоғам басшылығы 2014 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық есептілікте 1 863 мың теңге көлемінде кейінге қалдырылған салықтық активтерді көрсетуге шешім қабылдады.

2014 жыл ішінде уақыт айырмасы көлемінің өзгеруі:

	<i>2014 жылғы 1 қаңтардағы жай-күй бойынша қалдық</i>	<i>Кірістер мен шығыстар туралы есепте көрсетілген</i>	<i>2014 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша қалдық</i>
Негізгі қаражат, МЕА	5 657	(4 535)	1 122
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	(2 949)	(36)	(2 985)
Аудитке резерв	(200)	200	
	2 508	(4 371)	(1 863)

14. Қысқа мерзімді сауда және өзге кредиторлық қарыз

	<i>31 желтоқсан 2014ж.</i>	<i>31 желтоқсан 2013ж.</i>
Жеткізушілер мен мердігерлерге қысқа мерзімді қарыз	32 151	32 010
Өзге қысқа мерзімді кредиторлық қарыз	5 464	12 187
	37 615	44 197

«Жеткізушілер мен мердігерлерге қысқа мерзімді қарыз» ірі контрагенттерді ашып көрсету:

	<i>31 желтоқсан 2014ж.</i>	<i>31 желтоқсан 2013ж.</i>
Қаржы орталығы АҚ		1 707
«Финкам аудит» ЖШС		1 000
COMMERCIAL RE ЖШС	1 931	
Aspect Education (Illinois Institute of Technology)	5 964	5 964
Business and Sport Travel ЖШС	4 472	
Columbia University	18 726	18 726
TRAVEL EXPRESS ЖШС		5 227
Өзге	1 058	
	32 151	32 010

15. Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер

	<i>31 желтоқсан 2014ж.</i>	<i>31 желтоқсан 2013ж.</i>
COMMERCIAL RE ЖШС	1 931	
Қаржы орталығы АҚ		1707
Өзге	940	442
«ҚР Білім министрлігі» ММ	1 269 444	904 564
Әлеуметтік сақтандыру бойынша міндеттемелер		6
	1 272 315	906 719

16. Ұзақ мерзімді сауда және өзге кредиторлық қарыз

Осы жол бойынша ашып көрсетулерді №5 ескертуде көруге болады.

17. Ақша түсімі

Контрагент	Шарт	2014жс	2013жс
«ҚР Білім және ғылым министрлігі» ММ «ҚР	№ 06-СІР 20.01.2014ж	882 287	
«Президентінің халықаралық стипендияс бойынша іс-шараларды іске асыру бағдарламасы»	№ 120-СІР 22.02.2013ж		992 014
		882 287	992 014

18. Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны

	2014жс.	2013жс.
Негізгі заттар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	19 850	22 361
Еңбек ақы	398 876	306 350
Орынжайды жалға алу	82 128	67 082
Өзге	110 138	311 721
	610 992	707 514

19. Іске асыру бойынша шығыстар

	2014жс.	2013жс.
Бет-бейнелік заттар	3 579	
Ақпараттық материалдарды орналастыру бойынша шығыстар	3 594	
Форумдар, көрмелер мен жәрмеңкелер өткізу бойынша қызметтер	6 686	9 678
Жарнама шығыстары		30 055
Өзге	6 408	2 683
	20 267	42 416

20. Әкімшілік шығыстары

	2014жс.	2013жс.
Орынжайды жалға алу	25 996	17 995
Еңбекақы	134 487	90 091
Ақша аудару бойынша қызметтер	35 506	34 099
Өзге	50 636	77 884
	246 625	220 069

	2014ж.	2013ж.
ФА Амортизациясы		
Активтердің істен шығуы		1 526
Курстық айырмашылық бойынша шығыстар		
Резерв құру бойынша шығыстар және үмітсіз талаптарды есептен шығару	15 414	13 176
Өзге	170	455
	15 584	15 157

22. Өзге табыстар

	2014ж.	2013ж.
Активтердің шығуынан табыстар	33	0
Курстық айырмашылықтан табыстар	75	191
Өзге табыстар	9 346	4 017
	9 454	4 208

23. Қаржыландыру бойынша табыстар

	2014ж.	2013ж.
Депозиттер бойынша сыйақыларды <i>7-ескертуден көруге болады</i>	65 639	18 882
	65 639	18 882

24. Байланысты тараптармен операциялар

Осы қаржылық есептілікті құру мақсаты үшін МСБУ (IAS) 24 Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашуға» сәйкес тараптар, егер тараптардың бірі екінші тарапты тікелей немесе жанама бақылай алса немесе басқа тараптың қаржылық және операциялық шешімдерін қабылдау процесіне айтарлықтай ықпал етсе немесе басқа тарапқа бірлесіп бақылау жасау құқығы болса байланысты болып есептеледі. Байланысты тараптар қатынастарының әрбір әлеуетті ықтимал жағдайын қарау кезінде назар тек олардың заңды ресімделуіне емес, операцияның экономикалық мазмұнына бөлінетін болады.

Басқа да байланысты тараптармен мәмілелер

Берілген есептер максаттарында Қоғам басшылығы байланысты тарап болып табылады.

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда басты басшылық мынадай сыйақылар алды:

2014ж.

Президент	14 048	2 290
Вице-президенттер	25 831	16 313
Оның ішінде: зейнетақы қорына аударымдар	2 489	1 843

Басты персоналдың бекітілген штаты, бірлік:

	2014 ж.	2013 ж.
Президент	1	1
Вице-президент	3	3

25. Шартты және ықтимал мүмкіндіктер, операциялық тәуекелдер

(а) Соттың істі қарауы

Қарапайым шаруашылық қызметін жүзеге асыру процесінде Қоғамға сот органдарына шағымдар мен арыздар түсуі мүмкін. Қоғам басшылығы осындай шағымдар мен арыздар бойынша міндеттемелер, олар туындаған болса, болашақта қызметінің қаржылық жағдайына немесе нәтижелеріне айтарлықтай зиянын келтірмейді.

Қоғам қатысқан барлық сот қараулары:

Қуынушы	Қуыным мәні	Шешім
«ХБО» АҚ	«Абишева Баян Исламовна» жеке кәсіпкерге мемлекеттік сатып алуға нашар қатысушы деп тану туралы және 926 теңге көлемінде мемлекеттік бажды өндіріп алу туралы қуыным.	2014 жылғы 28 мамырда қанағаттандырылған, 2014 жылғы 18 маусымда заңды күшіне енген
«ХБО» АҚ	«Агибаев» жеке кәсіпкерге мемлекеттік сатып алуға нашар қатысушы деп тану туралы және 926 теңге көлемінде мемлекеттік бажды өндіріп алу туралы қуыным.	2014 жылғы 15 сәуірде қанағаттандырылған, 2014 жылғы 25 маусымда заңды күшіне енген
«ХБО» АҚ	«DIDIAIKZ» жеке кәсіпкерге мемлекеттік сатып алуға нашар қатысушы деп тану туралы және 926 теңге көлемінде мемлекеттік бажды өндіріп алу туралы қуыным.	2014 жылғы 4 маусымда қанағаттандырылған, 2014 жылғы 25 шілдеде заңды күшіне енген
«ХБО» АҚ	«КарДорСтрой-777» ЖШС-ға мемлекеттік сатып алуға нашар қатысушы деп тану туралы және 926 теңге көлемінде мемлекеттік бажды өндіріп алу туралы қуыным.	2014 жылғы 10 шілдеде қанағаттандырылған, 25 тамызда заңды күшіне енген
«ХБО» АҚ	«Новое время Астана» ЖШС-ға мемлекеттік сатып алуға нашар қатысушы деп тану туралы және 926 теңге көлемінде мемлекеттік бажды өндіріп алу туралы қуыным.	2014 жылғы 2 шілдеде қанағаттандырылған, 2014 жылғы 17 қыркүйекте заңды күшіне енген
«ХБО» АҚ	«Есмаганбетов К.А.» ЖШС-ға мемлекеттік сатып алуға нашар қатысушы деп тану туралы және 926 теңге көлемінде мемлекеттік	2014 жылғы 27 қазанда қанағаттандырылған, 2015 жылғы 5 қаңтардағы заңды

Қуынушы	Қуыным мәні	Шешім
«ХБО» АҚ	Е.С. Еликовке 24 025 634 теңге қарызын, 720 769 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 04.03.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	Е.М. Шалмағанбетовке 22 705 529 теңге қарызын, 681 166 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 11.03.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	Г.С.Абдреимоваға 14 483 188 теңге қарызын, 434 496 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған бітімгершілік келісімі жасалған 22.04.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	С.Р.Андироваға 7 908 986 теңге қарызын, 237 270 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	ішінара қанағаттандырылған өндірілгені: қарыз 358 226 теңге, мемлекеттік баж 10 747 теңге апелляциялық тәртіпте шағымдалған - қанағаттандырылмаған
«ХБО» АҚ	Д.Ж. Серказиевке 12 750 062 теңге қарызын, 382 502 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 19.03.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	Н.Ш. Нуржановқа 16 824 772 теңге қарызын, 504 743 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 10.04.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	А.А. Аимбетовке 6 021 108 теңге қарызын, 180 633 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 19.05.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	А.М.Омароваға 2 226 823 теңге қарызын, 66 804 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қуынымнан бас тартылған 09.06.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	А.М. Рамазановқа 21 210 953 теңге қарызын, 636 329 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 24.12.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	О.Е. Орынбаевқа 11 044 038 теңге қарызын, 331 321 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 06.05.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	М.Р. Рымбековке 6 393 200 теңге қарызын, 191 796 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 12.05.2014 ж. сот ұйғарымы

«ХБО» АҚ	А.Е. Молдашқа 14 913 630 теңге қарызын, 447 409 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 01.08.2014 сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	М.Ж.Смагуловаға 17 014 743 теңге қарызын, 510 443 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 18.07.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	М. Тусуповқа 16 859 246 теңге қарызын, 505 777 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 12.05.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	К.Б.Слиньковаға К.Б. 21 413 187 теңге қарызын, 642 396 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	сот қуынымды қараусыз қалдырды 23.06.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	А.Б. Рахимбековке 2 883 125 теңге қарызын, 86 494 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 05.06.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	А.С. Митрофановқа 20 314 825 теңге қарызын, 609 445 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 12.06.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	Н.В. Олейникке, А.А.Олейникке кепіл мүлкіне өндіріп алу өтініші туралы, 143 453 теңге мемлекеттік бажды өндіру, бағалау өткізгені үшін 5 000 теңге шығысын өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 14.01.2015 ж. сот қаулысы
«ХБО» АҚ	М.Ж. Ибраеваға 7 838 655 теңге қарызын, 235 160 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 23.05.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	Д.Н. Ахметовке 12 504 622 теңге қарызын, 375 139 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 16.05.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	Д.Б.Болатқа 9 521 255 теңге қарызын, 285 638 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қарызын өз еркімен өтеуіне байланысты сот қуынымды қараусыз қалдырды 30.04.2014 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	Л.К.Кайсаринаға 6 180 011 теңге қарызын, 185 400 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 20.06.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	Д.К. Серікбайға 4 974 362 теңге қарызын, 149 231 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 06.06.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	Г.О. Ержановаға (Капан) 14 207 794 теңге қарызын, 426 234 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	медиативтік келісім жасалған сот ұйғарымы

«ХБО» АҚ	К.С. Бисетаевқа, О.К.Бисетаевқа 2 435 396 теңге қарызын, 73 062 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	ішінара қанағаттандырылған 19.08.2014 ж7 шеш3м өндіріліп алынды: қарыз - 1 945 143 теңге мемлекеттік баж 58 354 теңге
«ХБО» АҚ	М.А. Бергалиевке 10 675 774 теңге қарызын, 320 274 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 08.09.2014 ж. ұйғарым
«ХБО» АҚ	Динаға 7 134 028 теңге қарызын, 214 021 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 01.10.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	Ж.Ж.Какишевке, Ж.Какишевке 10 020 513 теңге, қарызын, 300 615 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 27.10.2014 ж. ұйғарым
«ХБО» АҚ	А.А. Перковецке 14 421 394 теңге қарызын, 432 642 теңге, мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 23.09.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	К.А. Амантаевқа 8 156 460 теңге қарызын, 244 694 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 04.11.2014 ж. ұйғарым
«ХБО» АҚ	А.А. Утешкалиевке 24 467 475 теңге қарызын, 734 025 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 04.12.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	А.Б. Байшановқа 20 804 980 теңге қарызын, 624 150 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	бітімгершілік келісімі жасалған 17.11.2014 ж. ұйғарым
«ХБО» АҚ	Ж.Б.Оспанға, Б.Б.Оспанға кепіл мүлкіне өндіріп алу өтініші туралы, 546 000 теңге мемлекеттік бажды өндіру, бағалау жүргізу бойынша 10 000 теңге шығысты өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 20.11.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	О.А. Алибековке 20 901 854 теңге қарызын, 627 056 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	қанағаттандырылған 15.12.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	О.А. Батырбековке 21 523 261 теңге қарызын, 645 698 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	сот қарауы аяқталмаған
«ХБО» АҚ	Е. Хуанышқа 5 424 833 теңге қарызын, 162 745 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	сот отырысы тағайындалмаған
«ХБО» АҚ	А.Б. Адамбаевқа, У.Асдамбаеваға кепіл мүлкіне өндіріп алу өтініші туралы, 109 135 теңге мемлекеттік бажды,	сот отырысы, тағайындалмаған

мүлікті бағалау бойынша 5 000 теңге шығыстарды өндіру туралы қуыным

«ХБО» АҚ	А.Б. Алимжанға 244 300 теңге қарызын, 7 329 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	сот отырысы тағайындалмаған
«ХБО» АҚ	А.Н. Исаковаға 195 702 теңге қарызын, 5 871 теңге мемлекеттік бажды өндіру туралы қуыным	сот отырысы тағайындалмаған

Қуынушы	Қуыным мәні	Шешім
«ХБО» АҚ	қуынушы Омарова А.М. – шарт және өтеу туралы міндеттемелерді орындалды деп тану	қанағаттандырылған 09.06.2014 ж. шешім
«ХБО» АҚ	қуынушы Аубакирова М.К. – кепіл шартын жарамсыз деп тану	сот қарауы аяқталмаған
«ХБО» АҚ	қуынушы Сагитова Л.Ш. – Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия хаттамасының стипендиядан айыру бөлімін заңсыз деп тану туралы	азаматтық іс тоқтатылған 04.09.14 ж. сот ұйғарымы
«ХБО» АҚ	қуынушы – Сагитова Л.Ш. – Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия хаттамасының стипендиядан айыру бөлімін заңсыз деп тану туралы	қанағаттандырылған 27.11.2014 ж. шешім апелляциялық шағым берілген (қаралуда)
«ХБО» АҚ	қуынушы Сулейменов Е.С. – Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия хаттамасының стипендиядан айыру бөлімін заңсыз деп тану туралы	қанағаттандырылған 04..12.2014 г. шешім
«ХБО» АҚ	қуынушы Мустафин А.С. – Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия хаттамасының стипендиядан айыру бөлімін заңсыз деп тану туралы	бас тартылған 28.01.2015 ж. шешім

(б) Салық заңнамасы

Қазақстан Республикасында қолданылатын салықтық заңнама талаптары, олардың Қазақстан Республикасындағы бухгалтерлік есеп ережелерінде көзделген есепте көрсетілу тәртібі мен операциялардың деректі нысанынан шығады. Басшылықтың пікірі бойынша Қоғам барлық айтарлықтай аспектілерде салықтық заңнаманың тиісті талаптарын және Қоғамның қызметін реттейтін басқа да нормативтік талаптарды сақтайды.

Операциялық тәуекел

Қоғам қандай да бір жүйелердің тиімсіздігімен туындаған шығындармен байланысты және ішкі процестердің немесе жүйелердің істен шығуынан, сондай-ақ персоналдың қателері нәтижесінде немесе сыртқы теріс факторлардың әсерінен операциялық тәуекелдердің ықпалына ұшыраған. Қоғам Тәуекелдерді басқарудың саясатын осы тәуекелді анықтау және талдау үшін, сондай-ақ оның ықпалын шектеу және оны басқару үшін әзірлеген.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – бұл валюта айырбастау курстарының өзгеруіне байланыс қаржылық құрал құнына өзгерістер тәуекелі. Қоғамның шетелдік валютада ақша қаражатының айтарлықтай сомасы бар, сондықтан валюталық тәуекелге бейімделген.

Есептік кезеңнің соңындағы жай-күй бойынша Қоғамның ақшалай активтері мен міндеттемелері мына үлгіде көрсетілген:

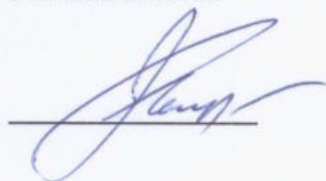
Баптар атауы	31.12.2014ж.		31.12.2013ж.	
	Мың теңге	Валюта	Мың теңге	Валюта
Ақша қаражаты және олардың баламалары	1 395 278	28 412,09 қыт. юань, 6 874,34 рубль, 0,90 еуро, 36 765,17 АҚШ долл.	1 330 654	3 766,62 қыт. юань, 2 950 швейц. франк, 7,18 еуро, 432 рубль
<u>Барлық ақшалай активтер</u>	<u>1 395 278</u>	<u>----</u>	<u>1 330 654</u>	<u>----</u>
<u>Барлық ақшалай міндеттемелер</u>	<u>----</u>	<u>----</u>	<u>----</u>	<u>----</u>
<u>Таза баланстық позиция</u>	<u>1 395 278</u>	<u>----</u>	<u>1 330 654</u>	<u>----</u>

26. Есептік күннен кейінгі жағдай

Есептік күннен кейін Қоғам қызметіне айтарлықтай өзгерістер немесе есептік кезеңнің табыстарына немесе шығыстарына өзгерістер енгізілген жағдайлар орын алмаған.

Президент

Г.С.Ныгыметов

Бас бухгалтер

А.К. Каратаева

